

LA LLEI DE CONTRACTES DE SERVEIS A LES PERSONES, UNA OPORTUNITAT PERDUDA

L'Associació Catalana d'Entitats de Base Associativa Sanitàries (ACEBA), davant del fet que el 3 de febrer propassat, la Comissió d'Economia i Hisenda del Parlament de Catalunya ha refusat el Dictamen sobre el Projecte de Llei de contractes de serveis a les persones, vol manifestar el següent:

La Llei de contractes de serveis a les persones constitueix un instrument cabdal per articular la provisió dels serveis públics d'atenció a les persones, tot respectant el model sanitari, social i educatiu del país, així com els seus valors i objectius, tal com assenyalen els articles 74 i següents de la Directiva 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, que confereix un ampli marge de maniobra per regular aquesta mena de contractes als estats membres de la Unió Europea i als poders subestats amb competències plenes, com és el cas de la Generalitat de Catalunya.

La seva tramitació, en un context polític tens i enrairat per la polarització dels grups parlamentaris arran del procés, que ha estat la tònica habitual dels darrers mesos, i els esdeveniments de les dues últimes setmanes, han acabat per fer sucumbir aquesta iniciativa legislativa, deixant sense efecte una feina ingent de la Ponència, que havia millorat sensiblement el Projecte de Llei aprovat pel Govern, i tots els esforços esmerçats per transaccionar un text articulat que complís els objectius fixats i les expectatives de la majoria de les forces parlamentàries i del teixit social del país.

El text legislatiu sotmès a la Comissió d'Economia i Hisenda, que aquest òrgan ha refusat, regulava els contractes de serveis a les persones, tot preservant la qualitat, la continuïtat, l'accessibilitat i l'assequibilitat en la prestació d'aquests serveis en interès de tots els ciutadans i ciutadanes, valorant especialment a efectes de la seva adjudicació aquelles entitats que aporten un valor afegit a la societat (entitats d'economia social i entitats sense ànim lucratiu) i aquelles empreses que apliquen polítiques de responsabilitat social corporativa, igualtat de gènere, responsabilitat ambiental, inserció laboral de les persones amb discapacitat o que han signat el Pacte Mundial de les Nacions Unides en matèria de corrupció, comerç just, etc.

Igualment, el text refusat recentment per la Comissió afavoria la qualitat per damunt del preu en l'adjudicació d'aquests contractes, amb un pes relatiu del preu que no podia ultrapassar el 30% en la valoració de les ofertes; prohibia la selecció de les empreses prestadores de serveis per subhasta, i exigia el compliment de les condicions salarials i laborals establertes en els convenis col·lectius de referència a totes les empreses adjudicatàries, a més d'incorporar mecanismes d'avaluació, control i seguiment continuats en l'execució d'aquests contractes i de sanció de les empreses que incomplissin les seves obligacions en la prestació dels serveis adjudicats, entre d'altres mesures ordenades a garantir uns serveis públics personals de qualitat i una especial cura i atenció en l'accés i la provisió dels serveis assenyalats a les persones que en són tributàries.

D'altra banda, el text articulat que la Comissió no ha aprovat preveia mecanismes adreçats a facilitar l'accés o la continuïtat en la prestació dels serveis, d'atenció i cura de les persones mitjançant la fórmula dels contractes reservats, amb una vigència de tres anys, a favor de les organitzacions que compleixen els requisits de missió de servei públic, participació democràtica en la governança i reinversió de beneficis en els objectius de l'organització o distribució de beneficis socialment acceptats en base a criteris de participació (entitats d'economia social i entitats sense ànim lucratiu), organitzacions que, en raó dels seus trets identitaris, més valor aporten a la societat com a proveïdores dels serveis públics d'atenció a les persones, segons el Parlament europeu i el Consell, reforçant el paper de les referides entitats en la contractació pública d'aquesta mena de serveis.

Contràriament a allò que s'ha assenyalat des de determinades formacions polítiques i moviments socials que l'han volgut qüestionar en una dura campanya orquestrada en els mitjans de comunicació digitals i les xarxes socials, i recolzada en mobilitzacions al carrer, el Projecte de Llei refusat en la Comissió d'Economia i Hisenda hagués permès externalitzar la provisió dels serveis d'atenció i cura de les persones, la qual cosa no vol dir privatitzar aquests serveis que, en tot cas, són universals, estan finançats públicament, i es presten amb l'abast i la intensitat que determina la cartera de serveis respectius que estableixen les lleis sectorials, essent proveïts per entitats amb solvència tècnica i econòmica acreditada i avaluats de forma homogènia amb els prestats pels proveïdors públics, per tal de garantir l'accés a uns serveis personals de qualitat a tots els ciutadans i ciutadanes, qualsevol que sigui la naturalesa jurídica del proveïdor d'aquests serveis.

Igualment, el Dictamen refusat en Comissió instava al Govern a aprovar, en el termini de divuit mesos, sengles Projectes de Llei per tal d'establir el marc regulador de les formes de gestió no contractuals per a la prestació de serveis de salut i socials, a l'empara de la Directiva comunitària sobre contractació pública, instruments legislatius que completen la regulació relativa a la gestió dels serveis públics de salut i socials, mantenint la vigència dels actuals convenis i contractes per a la provisió de serveis sanitaris d'internament i d'atenció primària i salut comunitària, com també en matèria de serveis socials, fins l'aprovació i la implementació de les referides lleis.

Per descomptat, ningú pot posar en dubte raonablement la necessitat que el Parlament de Catalunya aprovi els Pressupostos per a l'any 2020, per tal de consignar els recursos que l'Administració de la Generalitat i els organismes i entitats que en depenen requereixen per poder exercir les seves funcions i prestar els serveis que els corresponen de forma adequada, i perquè el Govern que resulti de les urnes executi les prioritats fixades pels representants dels ciutadans i ciutadanes en aquella Llei, en especial després de tres anys de pròrroga pressupostària. No obstant això, i de la mateixa manera, cal apel·lar a la consciència dels diputats i diputades sobre la necessitat que en la Llei de mesures administratives, fiscals i del sector públic que ha d'acompanyar la Llei de Pressupostos de la Generalitat d'enguany s'hi incorporin aquelles previsions addicionals i transitòries que obrin la via per aprovar el més aviat possible les lleis de contractes de serveis a les persones i de fórmules no contractuals per a la provisió de serveis públics de salut i socials, culminant així la transposició de les directives comunitàries relatives a l'adjudicació de contractes de concessió i sobre contractació pública i consolidant el model sanitari i social del país i els seus valors i objectius, i situant Catalunya a l'alçada dels estats més progressistes i avançats socialment del món a l'hora de garantir uns serveis públics d'atenció a les persones de qualitat, en interès de tots els ciutadans i ciutadanes.

Des d'ACEBA ens reafirmem en el que dèiem en una [nota publicada a la nostra web el passat 5 de juliol de 2019](#) i seguirem donant suport i col·laborant en allò que estigui al nostre abast en la tramitació i l'aprovació del Projecte de Llei de contractes de serveis a les persones conforme al procediment legislatiu, i demanant al Govern de la Generalitat que impulsi l'aprovació de l'Avantprojecte de Llei de Fórmules de Gestió (no contractuals) de l'Assistència Sanitària amb càrrec a fons públics, a través del Servei Català de la Salut, i la seva tramesa al Parlament de Catalunya per a la seva tramitació com a Projecte de Llei, convençuts que ambdós instruments legislatius són eines imprescindibles per a la transposició de les Directives comunitàries sobre el règim d'adjudicació de concessions i sobre contractació pública, i la garantia d'uns serveis públics d'atenció a les persones de qualitat per a tots els ciutadans i ciutadanes.

Ramon Vilatimó i Pujal
President d'ACEBA

Barcelona, 9 de febrer de 2020